Created with a trial version of Syncfusion Essential PDF

No: 1
Ekim-Aralık 2020

İKLİME DAİR

TSKB
Ekonomik Araştırmalar
YEŞİL KUĞU PLATFORMU
TSKB İNİSİYATİFİYLE

Kalkınma Bankalarının iklim finansmanına katkısı artıyor!

2020 CO_2 emisyonlarının 2019'a kıyasla %4-%9 oranında düşmesi bekleniyor.

Soframızda İklim Krizi

İklim krizi nedeniyle dünyada kişi başına gıda tüketimi 2050 yılında 26 kg daha az olacak.

Hiçbir Krizi Boşa Harcama

Detaylar Sayfa 6'da

Burcu Ünüvar
TSKB Ekonomik Araştırmalar Müdürü
unuvarb@tskb.com.tr

Yaklaşan Etkinlikler

OECD, 6-9 Ekim tarihlerinde Yeşil Finans ve Yatırım Merkezi 2020 Forum'unu düzenleyecek.

Avrupa Komisyonu 19-22 Ekim tarihlerinde AB Yeşil Haftası kapsamında webinarlar düzenleyecek.

Yeşil Kuğu

TSKB Ekonomik Araştırmalar'ın yeni yayını 'İklime Dair'in ilk sayısından merhaba!

3 ayda bir sizlerle buluşturmayı düşündüğümüz yayınımızda, kalkınma bankacılığı sorumluluğumuz ve iktisatçı kimliğimizle, küresel iklim sorununu farklı pencerelerden ele almaya çalışacağız. Çok yönlü bir sorun olan iklim krizi, sürdürülebilir kalkınma yolculuğunun önündeki en önemli engellerden biri olmaya devam ediyor. Tam da bu nedenle, iklim krizi ile mücadele ortak akıl ile düşünmeyi ve işbirliğini zorunlu kılıyor. Biz de sizi, 'İklime Dair' düşünmeye, konuşmaya ve birlikte hareket etmeye davet ediyoruz.

Yayınımızın ilk sayısına Yeşil Kuğular[1] ile başlamak istedik. Başlıkta bir renk hatası yok. Finansal piyasalarda gerekli gereksiz her cümlenin içinde kullanılan ve kanımca yeterince de eskitilen "Siyah Kuğu" kavramının daha popüler olduğunu biliyorum ama yeni mevzumuz "Yeşil Kuğu".

Bu coğrafyada büyümüş bir iktisatçı olarak "Şeker söyle, kaymak söyle, bal söyle." diye gönlümüzden geçeni paylaşabildiğimiz allı turnaları tercih etmekle birlikte, pek de şekerli-ballı olmayan bu yeşil kuğu mevzusunu paylaşmayı da boynumun borcu bilirim… Renginden de anlaşılacağı üzere, yeşil kuğu bize iklimle ilgili riskleri hatırlatan bir kavram.

Belki bundan üç-dört sene önce iklim kaynaklı sorunların çocuklarımızın ve hatta torunlarımızın başına geleceğini düşünüyorduk. Ama artık biliyoruz ki hadisenin adı iklim riski değil iklim krizi ve bizler de tam olarak bu krizin ortasındayız.

Konu yakın zamana kadar sivil toplum kuruluşlarının ya da bir avuç gönüllü ile akademisyenin gündemindeydi. Kapalı kapılar ardına, konferans salonlarına sıkışmıştı. Bugün ise her zamankinden daha fazla hayatımızın içinde. O nedenle finansal piyasalardaki oyuncular ve iktisadi politika yapıcıların da konuya ilgisinin geometrik olarak arttığını görüyoruz.

Yeşil kuğu tanımı da tam bu ilgiden besleniyor. Bir diğer adı ise iklim siyah kuğuları. Çünkü yeşil kuğular da, aynı siyah kuğular gibi risklerin dışa düşer bölgesinde yeralıyor, geçmiş veri gelecek veri için ipucu sağlamıyor ve çok uç değerler gerçekleşebiliyor.

Ama iklim krizinin doğurabileceği risklerin ne kadar çizgi dışı olabileceğini anlatmak için kullandığımız yeşil kuğu tanımının siyah kuğudan ayrıştığı yerler de var. Öncelikle iklimle ilgili katastrofik olayların finansal piyasalardaki krizlerden çok daha ağır sonuçlar doğurması bekleniyor. Diğer bir deyişle, "Gelen gideni, yeşil kuğu siyah kuğuyu aratır!" deniyor. İklim riskini anlama ve yönetmedeki zorlukların, finansal krizleri anlama ve yönetmedeki zorlukların çok daha ötesinde olması da, not edilmesi gereken bir diğer fark.

İklim diyorum, kriz diyorum… Umarım karşılığında siz bana "Ama ABD borsaları rekor kırıyor!" demezsiniz. Hayat kısa, kuğular renk değiştiriyor. 'İklime Dair' konuşmanın tam zamanı!

[1] *https://www.bis.org/publ/othp31.pdf*

Kalkınma Bankaları iklim finansmanındaki katkısını artırmaya devam ediyor!

Cihan Urhan
TSKB Ekonomik Araştırmalar

urhanc@tskb.com.tr

Paris Anlaşması, bilindiği üzere iklim krizine karşı iddialı hedefler ortaya koyuyor. Çok Uluslu Kalkınma Bankaları da (MDB) bu hedeflerin gerçekleştirilmesinde kritik bir rol oynuyor.

Geçtiğimiz günlerde, Afrika Kalkınma Bankası (AfDB), Asya Kalkınma Bankası (ADB), Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Avrupa Yatırım Bankası (EIB), Amerika Ülkeleri Kalkınma Bankası (IDBG), Dünya Bankası Grubu (WBG) ve İslam Kalkınma Bankası (IsDB) tarafından birlikte çıkarılan ve 2019 yılının verilerini içeren "Çok Uluslu Kalkınma Bankaları'nın İklim Finansmanı" raporunun son sayısı yayımlandı. 2019 yılında MDB'lerin sağladığı iklim finansmanı rekor seviyeye yükselerek 61,6 milyar dolara çıkmış durumda. Kuraklık, sel, azalan biyolojik çeşitlilik ve insan hayatının kaybı gibi iklim değişikliğinin sonuçları hiç kuşkusuz ki az gelişmiş ülkeleri daha derinden etkiliyor ve bu ülkelerin kalkınma beklentilerini zora sokuyor. Bu bağlamda, söz konusu 61,6 milyar dolarlık finansmanın 41,5 milyar dolarının da düşük ve orta gelirli ülkelerdeki iklim projelerine aktarıldığını görüyoruz.

Önümüzdeki 6 ila 18 ay içerisinde, COVID-19 salgınını etkilerini azaltmak adına ülkelerin 20 trilyon dolardan fazla yatırım yapması bekleniyor. Böylesi bir dönemde finansal araçların doğru kanallara aktarılması süregelen iklim ve çevre krizlerine karşı çözüm bulma kabiliyetini geliştirecektir. Birçok lider de pandemi sürecinin yarattığı ekonomik darboğazı hafifletmek için kurtulmak için yeşil ekonomik toparlanma (green economic recovery) ihtiyacının altını çiziyor. TSKB Ekonomik Araştırmaların pandeminin dünya ve Türkiye ekonomisine etkilerini inceleyen son analizi de "daha iyi, daha yeşil, daha adil" toparlanmanın önemini çarpıcı şekilde gözler önüne seriyor. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesinde MDB'lerin iklim finansmanının öncü rollerini artırarak devam ettirmesi ve az gelişmiş ülkelerin bu fonlardan daha etkin yararlanması için daha yenilikçi yaklaşımlar geliştirerek esnek ve az riskli finansmanın önünü açması gerekiyor.

Ekonomik Destek Paketleri Fosil Yakıtları Önceliklendiriyor

COVID-19 salgınının yarattığı olumsuz ekonomik koşullar içerisinde hükümetler çeşitli destek paketleri açıklamayı sürdürüyor. Enerji sektörü de bütçe transferleri, vergi afları, krediler, teşvik düzenlemeleri ve çeşitli hibrid mekanizmalar yoluyla kaynak aktarılan sektörlerden biri.

IISD'nin (Internatonal Institute for Sustainable Development) resmi dokümanlardan yararlanarak derlediği veriler, G20 ülkelerinde farklı enerji kaynaklarının COVID-19 sonrası ortaya konulan politikalar ile ne kadar desteklendiğini ortaya koyuyor. Çalışma pandemi başlangıcından 26 Ağustos tarihine kadar geçen sürede, fosil yakıtlar için hükümetlerin yaklaşık 204 milyar dolarlık bir taahhütte bulunduğunu ortaya koyarken, temiz enerji kaynakları için desteğin 138,6 milyar dolarda kaldığını gösteriyor. Detaylara inildiğinde yalnızca 4 ülkenin (Almanya, Brezilya, Çin ve Fransa) bu süre zarfında temiz enerji desteklerini fosil yakıtların önüne koyduğu görülüyor.

G20 hükümetlerinin salgın karşısında hızlı biçimde kamu kaynaklarını ekonomiyi destekleyebilmesi, aynı çevikliğin iklim eyleminin artırılması için kullanılması halinde başarılı sonuçlar alınabileceğine işaret ediyor. Öte yandan çalışma ile ortaya konulan rakamlar, düşük karbonlu bir gelecek için krize karşı verilen tepkide hükümetlerin daha stratejik davranmaları gerektiğini de ortaya koyuyor.

Enerji Türlerine Göre Mali Destekler (milyar dolar)

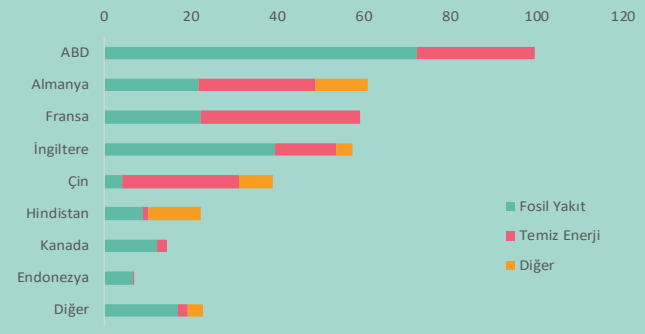

Kaynak: energypolicytracker.org, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Türkiye'de yağış miktarı Ağustos ayında mevsim normallerinin

1,7 mm

altında gerçekleşti.

İklim Finansmanı

Avrupa Birliği Kurtarma Paketinin Parçası Olarak Yeşil Tahvil İhraç Edecek!

Avrupa Komisyonu 750 milyar euroluk kurtarma paketinin parçası olarak ilk kez yeşil tahvil ihracını değerlendiriyor. AB liderlerinin kurtarma fonunun %30'unu sürdürülebilir, düşük karbon yatırımlarına ayırma taahhütlerine uygun olarak, borçlanmanın 225 milyar euroluk bölümü yeşil tahvil olarak gerçekleşecek. Kurtarma fonu ile AB içerisindeki farklı sektörlere yatırımlar yapılması ve COVID-19 salgınının ekonomik etkilerinin azaltılması planlanıyor. Borçlanma işlemine önümüzdeki yılın başında başlanması bekleniyor.

AB, 2030 yılından önce karbon salımını %40 azaltmayı ve 2050 yılı itibarıyla Avrupa'yı dünyanın ilk karbon nötr kıtası haline getirmeyi hedefliyor. Bu hedef doğrultusunda birçok yatırımcı ve politikacı yaratılan kurtarma fonunun Avrupa'nın yeşil dönüşümüne katkı sağlaması için çağrıda bulunmuştu. Söz konusu borçlanma planıyla AB, dünyadaki en büyük yeşil tahvil ihraççısı konumuna gelecek. Climate Bond Initiative verilerine göre, yeşil tahvil ihraçları COVID-19 salgınından etkilenmeden

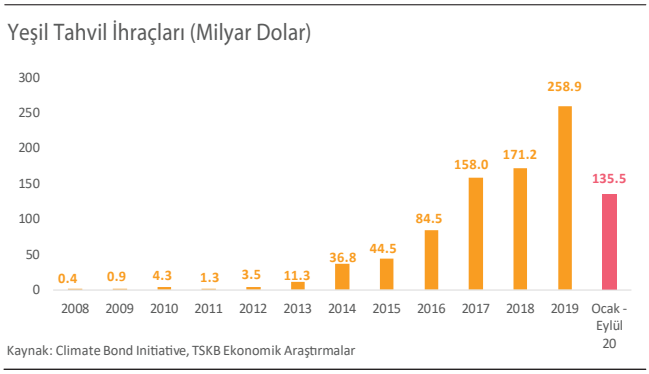

Kaynak: Climate Bond Initiative, TSKB Ekonomik Araştırmalar

önce, son üç yılda üç kattan fazla artarak 259 milyar dolar seviyesine ulaşmıştı.

Aralarında Hollanda, Fransa, İsveç ve Polonya'nın bulunduğu birçok AB üyesi ülke yeşil tahvillere artan ilgiye paralel olarak ihraçlar gerçekleştirdi. Son olarak, Eylül ayı başında, Almanya 6,5 milyar euro büyüklüğündeki ilk yeşil tahvilini ihraç etti. Yatırımcılardan bu ilk ihraca planlanan tutarın 5 katı olan 30 milyar euroluk talep geldi. Almanya önümüzdeki dönemde farklı vadelerde ihraçlar düzenleyerek bir yeşil getiri eğrisi inşa etmeyi ve kendi yeşil tahvillerini satmak isteyen ülke ve şirketler için bir referans noktası oluşturmayı hedefliyor.

TÜSİAD "Ekonomik Göstergeler Merceğinden Yeni İklim Rejimi Raporu"nu yayınladı.

TSKB Ekonomik Araştırmalar Müdürü Burcu Ünüvar'ın danışman olarak yer aldığı raporda Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında öngörülen Sınırda Karbon Düzenlemesi devreye girdiğinde Türkiye'den AB'ye ihracat yapan sektörler üzerine olası etkisi tüm ekonomiyi temsil eden 24 üretici sektör için analiz ediliyor. Çalışmada Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın Türkiye için bir risk olduğu kadar, sürdürülebilir kalkınmayı hedefleyen bir dönüşümün aracı olarak yepyeni bir fırsat olarak değerlendirilebileceği belirtiliyor.

Rapor, unsurları kararlılıkla saptanmış bir stratejik dönüşüm çerçevesinde, emisyon azaltımını, elde edilen fonların şirketlerin yeşil dönüşümü amacıyla kullanılmasını ve yenilenebilir enerji ile enerji verimliliğini merkeze alan alternatif bir Yeşil Ekonomik Dönüşüm senaryosu sayesinde gerek milli gelirde, gerekse sera gazı emisyonlarında anlamlı iyileştirmelerin sağlanabileceğine işaret ediyor.

İklim 101

Sera Gazı : Atmosferde kızıl ötesi ışınları absorbe ederek atmosferin ısınmasına neden olan gazlara ve bileşiklere verilen ad.

Paris Anlaşması : 2015'te Paris'te yapılan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde yer alan ve küresel ısınmayı 2°C ile sınırlamayı hedefleyen anlaşma.

Karbon Nötr: Bir ürünün veya hizmetin sonucu olarak atmosfere karışan sera gazı emisyonlarında artış olmaması.

COVID-19'un Karbon Salımına Etkisi Araştırıldı

MIT'de yapılan bir çalışma COVID-19 salgının doğa üzerindeki kısa ve uzun vadeli etkilerini analiz ederek, etkinin yönü ve boyutunun salgınla mücadele odaklı politikalara bağlı olarak değişebileceğini gösteriyor. Araştırmacılar Mart sonundan 7 Haziran'a kadar gelen süreçte jet yakıtı kullanımında %50 ve benzin kullanımında %30 düşüş olduğunu tespit etti. İkamet amaçlı binalar ve ticari amaçlı kullanılan binalarda doğal gaz kullanımı %20 düşerken, toplam elektrik talebindeki düşüş %10'un aşağısında sınırlı kaldı.

Bu düşüşlerin günlük karbondioksit emisyonlarını toplamda %15 oranında düşürdüğü saptandı. Bu Amerika tarihinde kaydedilen en yüksek yıllık düşüş oranı.

Bununla birlikte araştırmacılar pandemi sürecinde işyerlerinin kapanması ve ekonomik faaliyetlerin durdurulmasının düşük karbon ekonomisine geçiş için yatırımları durdurduğunu kaydetti. Düşük seyreden benzin fiyatları ve düşen otomotiv satışları sebebiyle küresel elektrikli otomobil satışlarının 2020 yılında %43 oranında düşmesi bekleniyor. Temiz enerji işlerinin de Nisan 2020 sonu itibariyle 600 bin azaldığı ifade ediliyor.

Araştırmacılar iyi ve kötü olmak üzere iki senaryo üzerinde durmakta. Virüsün düşük maliyetle kontrol altına alınabildiği iyi senaryoda ekonomi 2020 yıl sonu itibariyle tamamen açılmakta ve yatırımlar pandemi öncesi dönemdeki trendini geri yakalamakta.

Virüsün kontrol altına alınamadığı kötü senaryoda ise karbondioksit emisyonları üzerindeki uzun vadeli etki, kısa vadeli emisyon düşüşlerinden daha ağır basıyor. Yenilenebilir enerji yatırımları ve otomobil yakıt teknolojilerine ayırılan yatırımların düşmesi, 2020-2035 döneminde 2.500 milyon metrik ton kadar fazla CO_2 emisyonuna sebep olabilir. Bu da bahsi geçen dönemde 7.500 daha fazla kişinin ölümüne sebep olabilir.

CO_2 salımı pandemi öncesi seviyelerine geri döndü!

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) koordinatörlüğü altında altı organizasyonun katkı verdiği "Bilimde Birleşme 2020 (United in Science 2020)" raporunda, COVID-19 pandemisi sürecinde iklim değişikliğinin nedeni olan CO_2 emisyonlarında rekor bir azalma görülmesine rağmen, küresel CO_2 emisyonlarının pandemi öncesi seviyelere yakın bir şekilde geri döndüğü belirtiliyor. Altı organizasyondan biri olan Küresel Karbon Projesi (GCP), emisyon artışının 2000'li yıllardaki %3'lük büyüme oranından 2010'lu yıllarda %1'lere gerilediğini ancak 2010'lu yılların sonuna doğru artışın yükseldiği ifade ediliyor.

Nisan ayındaki en yoğun pandemik sınırlamalar sırasında günlük küresel CO_2 emisyonları %17 düşmesine rağmen, GCP, ortalama 2020 CO_2 emisyonlarının 2019'a kıyasla yalnızca %4-9 düşeceği belirtildi. Raporda, CO_2 seviyeleri arttıkça, küresel sıcaklıkların da sanayi öncesi seviyelerin yaklaşık 1,1 santigrat derece üzerine çıktığı ifade edilirken, bilim adamları 1,5 veya 2 derecenin üzerindeki bir sıcaklık artışının kuraklıklar, daha güçlü fırtınalar ve aşırı deniz seviyesinin yükselmesi dahil olmak üzere dünya çapında çok daha ekstrem hava olaylarına yol açacağı söyleniyor.

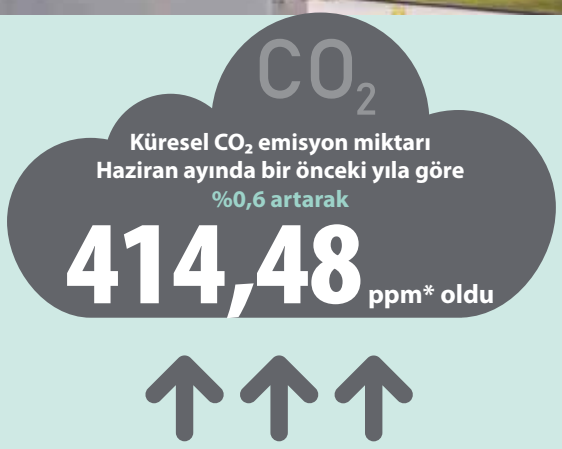

*Dakika başına partikül (particles per minute)

Hiçbir Krizi Boşa Harcama!

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Yönetim Kurulu üyesi Isabel Schnabel COVID-19, iklim ve para politikası ilişkisine değindi

Schnable konuşmasında 2020 yılında toplam karbon dioksit emisyonunun geçen yıla göre %4 ila %7 arasında daha düşük gerçekleşmesinin beklendiğini belirtirken, Paris anlaşmasının 1,5 derece hedefine uyum için 2020-2030 döneminde her yıl %7,6 oranında azalış kaydedilmesi gerektiğini hatırlattı. Schnable, pandeminin iklim değişiminden kaynaklı yaşanan sıkıntıların büyüklüğünü fark etmemizi sağlayacak bir uyarı niteliğinde olduğunu belirtti. İklim kriziyle mücadelenin üç ana nokta üzerinden kurgulanmasını öneren Schnable,

- etkin karbon fiyatı,
- güçlü bir yatırım programı ve
- yeşil finansal piyasaları ön plana çıkarıyor.

AB'nin Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) ile 2008-2016 yıllarında AB genelinde salınan emisyonun %3,8 oranında azaltıldığını, bu yolla 1 milyar ton CO_2'in salımının engellendiğini vurguluyor. ETS sisteminin etkinliğinin artmasının yanında aynı anda hem kamu hem özel sektörün güçlü bir yatırım programı uygulaması ile tüketicilerin karbon yoğun teknolojilere mahkum olmasının önüne geçilmesi de kritik görünen bir husus.

Finansal piyasaların daha yeşil hale gelmesinin öneminden bahseden Schnable, bu alanda merkez bankalarının üzerine düşen rolleri vurguluyor. Hali hazırda ECB'nin Kurumsal Firmalar Satınalma Programı ve Pandemi Acil Satınalma Programı kapsamında uygun olan yeşil tahvillerin %20'sini aldığını vurgulayan Schnable, önümüzdeki dönemde yeşil tahvillerin toplam tahviller içindeki payının artması ile ECB'nin alımının da buna paralel gelişebileceğini belirtti.

Almanya COVID-19 destek paketlerinde düşük karbon yatırımları önceliklendiriliyor

Dünya COVID-19 krizi ve ortaya çıkan yeni ekonomik ve sosyal sorunlarla mücadele etmeye devam ederken, Almanya, çevresel ve ekonomik kaygılara yönelik sorunların da öneminin farkında. Açıklanan 130 milyar euroluk teşvik paketi ile Almanya sadece ekonomik toparlanmayı değil, aynı zamanda sürdürülebilir, kapsayıcı ve istihdam yaratıcı yatırımların da önünü açmayı hedefliyor. Tabii ki Almanya'nın AB'deki hem ekonomik hem siyasi gücü düşünüldüğünde bu girişimin diğer ülkeleri de bu konulara daha fazla eğilmeleri ve kaynak ayırmaları yönünde etkileyeceği söylenebilir.

Almanya'nın bu eylemleri, Avrupa Komisyonu'nun kısa bir süre önce sunduğu 750 milyar euroluk AB çapındaki teşvik paketi (%25'i iklim dostu projelere ayrılacak) ve AB'nin düşük karbona geçişini amaçlayan Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesi için ivme oluşturacağı aşikar.

Kara parçaları, okyanuslara göre iki kat daha hızlı ısınıyor

Geçen yıl kara parçaları önceki yüzyıl ortalamasına göre 1,43 derece daha sıcakken, okyanuslar 0,77 derece daha serindi. Bu ısı farklılığın nedenlerine ilişkin yapılan çalışmalar kara parçalarının ısı kapasitesinin daha düşük olduğuna, sıcaklık yükselişi için okyanuslara göre daha düşük ısının yeterli olduğuna işaret ediyor. Bunun yanında okyanuslar küçük bir ısı değişiminde dahi buharlaşma yoluyla kendilerini soğutabiliyor. Kara parçaları ile okyanuslar arasındaki bu ısı farklılığının Microsoft'un "Natick Projesine" de ilham verdiği anlaşılıyor. Microsoft bir konteyner gemisi büyüklüğündeki veri merkezini İskoçya'da suyun altına yerleştirmişti. Bu yaz veri merkezini yeniden yüzeye çıkartarak elde ettiği verileri geçtiğimiz aylarda inceledi ve sonuçlarını açıkladı. Yapılan incelemeler suyun altındaki veri merkezinin 8 kat daha güvenilir olduklarına ve soğutma sistemleri için harcanan enerjiden tasarruf yapıldığına işaret ediyor.

Soframızda İklim Krizi

Gül Yücel
TSKB Ekonomik Araştırmalar

yucelg@tskb.com.tr

İnsanların hayatta kalabilmesi için en öncelikli ihtiyaçlar nelerdir? Bu soru size yöneltildiği anda ilk söyleyeceğiniz ihtiyaçlardan biri yiyecek olur eminim. Hal böyleyken, her insanın ihtiyacı olan gıdalara dünyanın geri kalanıyla eşit imkânlarda erişememesi kalkınmanın önünde oldukça büyük bir engel oluşturmakta. Güncel istatistikler dünyada 690 milyon insanın (küresel nüfusun yaklaşık %8,9'u) yeterli miktarda gıda tüketemediğini ortaya koymakta. 2014'ten 2019'a kadar geçen sürede 60 milyon kişi daha açlık riskiyle karşı karşıya kalırken, eğilimin bu yönde devam ettiği durumda yeterli miktarda beslenemeyen insan sayısı 2030 yılına kadar 840 milyonu aşabilir. Ancak bu tahmini olumsuz yönde etkileyebilecek ciddi bir risk faktörü var: İklim krizi!

Son dönemde, araştırmacılar toplam ve kişi başına gıda tüketiminin gelecekte hangi seviyeye ulaşacağına dair tahminlerini, iklim krizinin etkilerini de hesaba katarak oluşturuyor. Uluslararası Gıda Politikaları Araştırma Enstitüsü'nün tahminlerine göre, dünyada kişi başı yıllık gıda tüketimi 2050 yılına kadar 546 kilograma (kg) ulaşacak. Bu rakam, iklim krizinin etkilerinin gözardı edildiği senaryoda tahmin edilen kişi başı gıda tüketiminin 26 kg altında. Bir başka deyişle, gıda üretiminde iklim krizi nedeniyle 523 milyon metrik ton büyüklüğünde üretim kaybı yaşanması beklenmekte.

Türkiye'ye bakıldığında, kişi başı yıllık tahıl tüketiminin 2050 yılında 196 kg, meyve ve sebze tüketiminin 367 kg, et tüketiminin ise 38 kg olacağı tahmin edilmekte. Bahsedilen rakamlar iklim krizinin etkilerinin gözardı edildiği senaryoda tahmin edilen kişi başı gıda tüketiminin sırasıyla, 6,6 kg, 8,4 kg ve 0,5 kg altında.

Tahminler, açlıkla mücadele ve gıda güvenliğininin sağlanması konusunda, iklim krizinin gıda üretimi ve tüketimi üzerindeki risklerini azaltmaya yönelik politika geliştirilmesinin önemine işaret etmekte.

Grönland'daki buz tabakası kaybı 2019 yılında rekor seviyeye ulaştı

Arktik araştırmalar gerçekleştiren uluslararası bir ekibin çalışmalarına göre, Grönland'da yaşanan buz tabakası kaybı 2019 yılında 532 milyar tona ulaştı. Böylece, 2012 yılında 464 milyar ton olarak kaydedilen rekor seviye aşılmış oldu. Grönland'daki buz tabakası küresel deniz seviyesi artışına önemli katkıda bulunmakta. Deniz seviyesinde 2005-2017 yılları arası toplamda 3,5 mm olarak kaydedilen artışın yıllık 0,76 mm'si Grönland'daki buz tabakası erimesinden kaynaklanıyor.

Dünya Bankası'ndan iklim kriziyle mücadeleye destek!

2020 yılında Dünya Bankası (DB), iklimle ilgili yatırımlara yaklaşık 21,4 milyar dolar tahsis etti. Yatırımlara tahsis edilen bu değer ile birlikte DB, son üç yıldır hedeflenen yatırım miktarının üstüne çıkmış oldu. 2020 yılında toplam finansmanının %28'ine iklim ile ilgili konularda kredi vermeyi hedefleyen DB, 21,4 milyar dolar ile hedefini aşarak %29 oranına yaklaştı. İklim Değişikliği Aksiyon Planı'nın (2016-2020) devrede olduğu son beş yılda, DB'nin toplam iklim finansmanı 83 milyar doları aştı.

Türkiye'de ortalama sıcaklık Ağustos ayında mevsim normallerinin

0,7 °C

altında gerçekleşti.

Kısa kısa...

Dünya Meteoroloji Örgütü (DMÖ) yeni iklim projeksiyonlarını yayınladı

DMÖ 2020-2024 döneminde küresel ortalama sıcaklığın 1850-1900 ortalamasına göre en az 1 derece daha sıcak olmasını bekliyor. DMÖ'ye göre önümüzdeki 5 yıl içinde en az 1 yıl 1,5 derece daha sıcak olma ihtimali ise %20.

AB karbon kredilerinin fiyatı 14 yılın en yüksek seviyesine ulaştı

Yeşil Toparlanma yönünde yapılan açıklamaların karbon kredisi talebini artırması beklentilerine paralel olarak karbon kredisi fiyatında %5'lik bir artış yaşandı.

Akdeniz bölgesinin önümüzdeki 10 yıl içerisinde %40 daha az yağış alması beklenmekte.

Karbon Ayak İzi Hesaplayıcısı uygulamaya alındı

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği (UNFCC) desteğiyle yayına geçen hesaplayıcı tüketici ürünlerinin iklime olan etkisinin anlaşılmasına katkı sunması hedefleniyor. Böylece iklim konusunda paydaşların farkındalıklarının artırılması ve alınan aksiyonların etkileri hakkında değerlendirme imkanı yapılmasına olanak sağlanması hedefleniyor.

Dünyanın en büyük petrol firması Saudi Aramco iklim kriziyle mücadele için karbon kesintisine gideceğini açıkladı.

Shell, BP ve ExxonMobil gibi firmalarla birlikte parçası olduğu Petrol ve Doğalgaz İklim İşbirliği kapsamında, firmalar üretimlerinde karbon yoğunluğunu 2025 yılına kadar varil başına 20-21 kilogram karbondioksit seviyesinde azaltmayı hedeflediğini açıkladı. Petrol firmalarının bu hedefi gerçekleştirebilmek için petrol ve gaz projeleri kaynaklı metan gazı salımını azaltması, gaz yakımında kesintiye gitmesi, karbon muhafaza teknolojilerini geliştirmesi ve hatta petrol istasyonlarını yenilenebilir enerjiyle işletmesi beklenmekte.

TSKB Danışmanlık Hizmetleri Hakkında

TSKB olarak Türk özel sektör yatırımlarını tematik kredilerimiz ve yenilikçi finansman ürünlerimizle desteklerken, 35 yıldır sunduğumuz sektör spesifik danışmanlık hizmetlerimizle iş dünyasına ve kalkınmanın tüm aktörlerine katma değer yaratmaya devam ediyoruz. Finansal danışman, mühendis ve ekonomistlerden oluşan danışmanlık ekiplerimizde Türkiye'nin lokomotif sektörlerinde faaliyet gösteren firmalara dönüşüm, gelişim ve sürdürülebilirlik yolculuklarında rehberlik ediyoruz. Çevresel, Sosyal ve Yönetişim odaklı kalkınma konularında sayısal analizlerle iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik alanlarında özel çalışmalar gerçekleşiyoruz.

Ulaşmak için danismanlikhizmetleri@tskb.com.tr

TSKB

Ekonomik Araştırmalar
ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
Diğer araştırma raporlarımıza ulaşmak için tıklayınız!

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE
Tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir. Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişmenin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.